

Redan nu och ännu inte

»Vi behöver vittnen till våra liv. Och dom finns där.«

Någonstans i någon del av min teologiska utbildning läste jag om äktenskapet. Om äktenskap kan vi säga mycket. Mina egna erfarenheter har inte enbart stråk av romantisk lycka i sig. Det talar vi sällan om i kyrkan. Svårigheten att hålla ihop med bevarad respekt och värdighet. Trots kärlek. Men det är inte det jag egentligen tänker på just nu. Utan den där tanken som fastnade hos mig. Källan har försvunnit med så mycket annat i glömskans hav som tycks breda ut sig när år läggs till år. Jag minns inte ens själva ordalydelsen. Men jag glömmer inte innebörden: Äktenskapet gör oss till vittnen av en annan människas liv. I äktenskapet åtar vi oss uppdraget att bevittna en annan människas liv och vittna om det. Och det behöver vi. Någon som bevittnar och vittnar för oss.

Den där tanken har kommit till mig i denna märkliga tid där social distansering och tvagningsrutiner har blivit till vardag. En i sanning märklig tid. Jag mötte en granne i hissen häromdagen. Hon såg lite ängsligt på mig och uttryckte oro över hur vi skulle bete oss när jag skulle kliva av före henne. Då behövde jag ju gå förbi henne. Utan att lyckas hålla distansen. Jag ville så gärna ingjuta lite lugn i den där ängsliga blicken. Men jag insåg att jag inte hade mycket annat att göra än att försöka trycka mig mot hissväggen när jag skulle kliva av. Med ett leende och lugna rörelser tog jag mig förbi och önskade henne en god fortsättning på dagen. Jag funderade länge på hur resten av hennes dag blev. Men kanske, kanske det faktum att jag bevittnade och bekräftade hennes oro i denna märkliga tid hade någon sorts betydelse. Jag vill gärna tro det.

Vem ska vittna om det isolerade livet? Vem bevittnar oron över smitta, glädjen över att kunna få maten hemskickad utan extra kostnad, besvikelsen över att kaffet är slut, hoppet om att kunna ta ett steg utanför dörren alldeles, alldeles snart? Vad händer med oss när antalet vittnen till våra liv blir färre och kanske till och med försvinner helt? Vem blir jag när ingen bevittnar allt det som ryms i mitt jag? Samtidigt som kvällstidningar överöser oss med tragiken i döende covid-patienter utan närstående och omringade av personal inbäddade i lager av skyddsutrustning med bara ett par ögon någonstans bakom ett visir av plast. Att dö utan hudkontakt.

Vi lyssnar på radion, min dotter och jag. För jag tillhör de privilegierade som inte är ensamma. Jag har ett

vittne. Och mitt vittne och jag hör en akutsköterska berätta om sin vardag i covid-virusets yttersta rum. Hennes röst är lugn och fylld av värme. Tydligt och klart säger hon: "Ingen dör ensam". Visst är det svårt för anhöriga att kunna vara där. Även om de får. Men är de i riskgruppen. Är de sköra av olika skäl så kan det vara svårt. "Men då finns vi där. Vi lämnar inte någon vars liv nu går mot sitt slut." Och jag tänker. Med henne vid min sida skulle jag kunna släppa taget. Och jag fylls av tacksamhet. Det finns vittnen till varje människa också i denna märkliga tid. Det står inte i Aftonbladet. Men de finns.

Jag ser en bild på facebook. En bild av en diakon som pratar i telefon. Hen sitter med pennan i högsta hugg och ett papper framför sig. I andra änden finns en av de äldre församlingsmedlemmarna som nu är avskuren. Församlingen har ställt om alla sina gudstjänster, alla sammankomster av vittnen till nätet. Det är oklart om församlingsmedlemmen i andra änden lyckats erövra den digitala eran. Men just nu har hen kontakt med sin diakon. Just nu är isoleringen bruten. För att få medicin uthämtat. Och kaffe inköpt. Samtidigt som lite oro kan beskrivas och försiktigt hopp utbytas.

Ibland talar vi om kyrkan och dess gemenskap i termer av ställföreträdande hopp. Jag tror att det är en av kyrkans viktigaste uppgifter. Oavsett Corona. Det jag tycker mig se just nu är en massa exempel på just det. Ställföreträdande hopp. I kyrkan och utanför. Och det gör något med oss. Grannar hjälper grannar. Livsmedelsaffärer reserverar öppettider för människor märkta av utsatthet. Företag börjar producera handsprit istället för dricksprit. Och vi har börjat prata med varandra. Vi kommunicerar omsorg. Kärlek. Guds kärlek. Det gör något med oss. Det gör något med hela vårt samhälle. Vi har blivit sårbara. Och har upptäckt att vi behöver varandra. Vi behöver vittnen till våra liv. Och dom finns där. I Jesu Kristi namn. Amen.

ULRIKA SVALFORS